

Dat geet net eleng duerch „mengen ze wëssen“, mat Intuitioun oder punktuellen Studien, mee mat strukturéierten Donnéeën, laangfristegen Analysen an eeben an enger kohärenter Observatioun, engem kohärenten Observatoire.

Mat dësem Projet de loi wëlle mer dofir eng strukturéiert, permanent a virun allem och – an dat ass jo och méi wéi eng Kéier ugeschwat ginn – onofhängeg Analys vum kultureller Realitéit hei zu Lëtzebuerg schaffen. An dofir gétt eng nei administrativ Entitéit mat dësem Gesetz geschaaft.

Dës nei Verwaltung steet, jo, ënnert der Tutelle vum Kulturministère, schafft awer, esou wéi d'Gesetz et ausdrécklech virgesäit – an dofir soen ech dat hei nach eng Kéier ausdrécklech –, en toute indépendance a Bezuch op hir Analysen, hir Constaten an natierlech och op hir Propositionen, déi se dann dem Kulturministère ka maachen.

Duerch dëse gesetzleche Kader kann an deem Sënn an Zukunft kee Minister dës Entitéit einfach esou ofschaffen. Och dat war e Punkt, dee méi wéi eng Kéier an der Kommissioun undiskutéiert ginn ass, fir esou eeben och eng zolidd constitutionnel Léisung ze fannen.

Den Observatoire kritt gesetzlech verankert Missiounen – déi si festgehalen – en eegent Personal an och eng strukturéiert Gouvernance. Hien ass duerno net méi just e Service vum Ministère, mee eng eegestänneg Verwaltung, déi fachlech onofhängeg schafft an hire Rôle am Dëngscht vum der öffentlecher Kulturpolitik eeben deemno och kann ausüben. An dat kann, dat ass och ugeschwat ginn, ganz am Sënn vun der Chamberskommissioun sinn, wou dann eeben d'Chamberskommissioun, d'Chamber hei op dëser Plaz och kann zu all Moment informéiert ginn an och iwwert d'Resultater vun deene verschiddenen Etüden hei Informatiounen ka kréien.

Dës Analysen, vun deene mer schwätzen, sollen et dann och erlaben, wéi gesot, Entwécklungen ze erkennen, op Mängel an och Diskrepanzen am Secteur hinweisen a beschtefalls dann och Recommendationen auszeschaffen, déi dann an Zukunft als fundéiert Grondlag fir politesch Decisionen kënnen déngen.

Ech wëll awer betounen, dass dësen Observatoire kee politescht Instrument, mee e Wëssens- a virun allem och e Kompetenzzentrum ass. Seng Roll ass et net, Politik ze maachen, mee ganz kloer eis Politik ze informéieren.

Gläichzäitig – an dat wëll ech awer och nach eng Kéier ervirsträichen – ass weiderhin den Austausch mam Terrain ganz, ganz wichteg, zentral. Den Observatoire wäert reegelméisseg mam kulturelle Secteur am Dialog stoen, fir verschidde Beräicher ze identifizéieren, wou Donnéeën feelen oder eeben och an Zukunft gebraucht ginn. Dëst ass eng wichteg Viraussetzung, fir eng Kulturpolitik ze maachen, déi no um Mënsch ass an no um der Realitéit hei um Terrain vun eiser Kulturpolitik.

An ech wëll an dësem Kontext och ënnersträichen, datt den Observatoire eebe keng nei Struktur ass, dass et näischt Neies ass. Et ass e Service, dee mer elo eebe mat engem gesetzleche Kader verstärken, deen zënter 2022 am Kulturministère ugesidelt ass.

Erlaabt mer, kuerz drop anzegoen, wat den Observatoire aktuell alles mécht, wourun e schafft, wat och interessant ka si fir d'Kollegen aus der Kulturkommissioun.

Mir sinn amgaangen, un enger grousser Etüd ze schaffen iwwert, jo, den ekonomeschen – an och dat ass ugeschwat ginn – an de soziale Bäitrag vun der

Kultur zu der nationaler Economie, wéi dat och als Punkt am Koalitionsaccord festgehalen ginn ass. Parallel ginn och Donnéeën gesammelt fir d'Erstelle vun enger interaktiver kultureller Kaart, déi kulturell Infrastrukturen am Land méi siichtbar mécht, territorial Differenzen ophëlt an eeben och esou dem Public, de Biergerinnen a Bierger, e méi einfachen Zougang zu der Kulturoffer och uechtert d'ganzt Land kann erméiglechen.

Doriwwer eraus – an dat hunn ech ugeschwat – wäert dann och den Observatoire Analysen a Recommendationen ausschaffen, wichteg a wëssenschaftlech fundéiert Basisdokumenter, Informatiounen, déi dann och bei de KEP 2.0 passen, deen dann eeben ab 2028 soll ufänken.

An do kommen ech zu dem Här Baum senger Remark, wou en driwwer rieds hat, dass mer zu dem KEP 1.0 e Suivi solle maachen. Dat ass och an der Maach. Ech kann Iech soen, dass mer no Ouschtere mat deem Suivi an d'Kulturkommissioun wäerte kommen, éischtens, wou mer dann nach virun der Summervakanz Iech eis Iddie wäerte presentéieren a Propose maachen, wéi mer eis de KEP 2.0 wëlle virstellen, dee mer dann zesumme mam Secteur an natierlech och mat der Chamberskommissioun, der Kulturkommissioun, wëllen zesummen ausschaffen.

Nach ee Punkt, deen ech mer notéiert hat, dat war d'Madamm Schoos, wou Der gesot hutt, dass Der Iech géif wënschen, dass den Observatoire och Donnéeën géif erhiewen, wat d'Traditiounen, d'Beräicher, d'Sprooch ueget. Och do si verschidden Iddien an der Maach, wou mer och de Patrimoine immatériel iwwert déi nächst Jore weider wëlle stäerken, soudass ech Iech och do kann an noer Zukunft méi dozou soen. Voilà.

Dat gesot, freeën ech mech op eng grouss Zoustëmmung zu dësem Observatoire, deen der Kulturpolitik wäert zeguttkommen a wou ech mech drop freeën.

Ech soen Iech Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Minister. Domat wär d'Diskussioun zu dësem Projet de loi dann ofgeschlossen.

A mir géingen zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 8410 kommen. Den Text steet am Document parlementaire 8410⁶.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 8410 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmme fänkt elo un. De Quorum ass erreecht. Vote par procuration. An de Vott ass ofgeschlossen.

D'Resultat vum Vott ass: 60 Jo-Stëmmen, keng Nee-Stëmm, keng Abstentoun. Dëse Projet de loi ass also mat 60 Jo-Stëmmen à l'unanimité ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Aehm, Nancy Arendt, MM. Maurice Bauer, Jeff Boonen, Alex Donnersbach, Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Mme Françoise Kemp, MM. Marc Lies (par M. Laurent Zeimet), Ricardo Marques, Georges Mischo, Mmes Octavie Modert, Nathalie Morgenthaler, MM. Laurent Mosar, Jean-Paul Schaaf, Charles Weiler (par Mme Octavie Modert), Mme Stéphanie Weydert (par Mme Nathalie Morgenthaler), MM. Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet ;

Mme Barbara Agostino, MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mmes Simone Beissel, Corinne Cahen, MM. Luc Emering (par M. Gusty Graas), Patrick Goldschmidt, Gusty Graas, Marc Hansen, Mmes Carole Hartmann, Mandy Minella, Lydie Polfer (par M. Gérard Schockmel) et M. Gérard Schockmel ;

M. Dan Biancalana, Mmes Taina Bofferding, Liz Braz (par M. Georges Engel), Francine Closener, M. Yves Cruchten,

Mme Claire Delcourt, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen, Mme Paulette Lenert et M. Ben Polidori ;

MM. Dan Hardy, Fred Keup, Michel Lemaire, Mme Alexandra Schoos et M. Tom Weidig ;

Mme Djuna Bernard, M. Meris Sehovic (par Mme Djuna Bernard), Mmes Sam Tanson et Joëlle Welfring ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass dat esou decidéiert.

13. 8511 – Projet de loi modifiant la loi modifiée du 31 juillet 1962 ayant pour objet le renforcement de l'alimentation en eau potable du Grand-Duché de Luxembourg à partir du réservoir d'Esch-sur-Sûre

Da komme mer zum leschte Punkt vun eisem Ordre du jour vun de Mëtten. Dat ass de Projet de loi 8511 iwwert d'Verstärkung vun der Drénkwaasserversuergung vum Reservoir zu Esch-Sauer. D'Riedezäit ass hei och nom Basismodell festgeluecht. Ageschriwwen hu sech schonn: den Här Jeff Boonen, den Här Gusty Graas, d'Madamm Claire Delcourt, den Här Michel Lemaire, d'Madamm Joëlle Welfring an den Här David Wagner. An d'Wuert huet elo de Rapporteur vum Projet de loi, den Här Jeff Boonen.

Rapport de la Commission de l'Environnement, du Climat et de la Biodiversité

M. Jeff Boonen (CSV), rapporteur | Merci, Här President. Mir kommen dann elo zu eisem leschte Projet. Dat ass de Projet 8511, deen d'Gesetz vum 31. Juli 1962 ofännert. Dëse reegelt de Kader ronderëm de Syndikat SEBES an d'Verstärkung vun eiser Drénkwaasserversuergung aus dem Reservoir vun Esch-Sauer. De Projet de loi ass den 13. Mäerz 2025 vum Minister fir Ëmwelt, Klima a Biodiversitéit bei der Chamber deposéiert ginn.

Follgend Avis sinn am Laf vum Joer 2025 erakomm: Ee vum Syvicol den 31. Mäerz, ee vun der Chambre de Commerce de 6. Mee an den éischten Avis vum Conseil d'État den 3. Juni 2025. No de Remarken an och wéinst enger formeller Opposition vum Conseil d'État ass de 27. Juli en Amendement gouvernemental deposéiert ginn. Duerno kommen nach dräi Avis complémentaires, ee vun der Chambre de Commerce de 5. September, ee vum Syvicol nach eng Kéier den 1. Oktober an ee vum Conseil d'État den 18. November.

An der Ëmweltkommissioun ass de Projet de 26. November behandelt ginn an do gouf ech och zum Rapporteur ernannt. De Rapport ass dunn den 10. Dezember an der Kommissioun ugeholl ginn.

Wourëm geet et elo an dësem Projet de loi? D'Zil vum Projet ass kloer: d'Gesetz vum 1962 ze aktualiséieren, fir dass de SEBES modern a kloer gereegelt ass – a mat neie strateegesche Missiounen.

Éischtens gétt d'Gouvernance ugepasst. E wichtege Punkt ass, dass d'Paritéit vun de Stëmmen an dësem Syndicat mixte tëschent Staat a Gemengen hiergestallt gétt, an zwar fir all d'Decisionen am Komitee. Dofir gétt d'Representatioun vum Staat op néng Delegéiert festgeluecht, mat enger Opdeelung iwwert déi verschidde Ministère. De Verrieder vum Agrarministère behält eng consultativ Stëmm an d'Presidence

gëtt vun engem Delegéierte vum Staat iwwerholl, dee vun der Regierung designéiert gëtt.

Zweetens erweidert de Projet d'Missioune vun dem SEBES op zwou Achsen: emol, fir eng Drénkwaasser-opbereedungsstatioun fir d'Waasser vun der Musel ze bauen, an da kritt de SEBES d'Méiglechkeet, och Installatioune fir erneierbar Energien ze bauen fir den Energieverbrauch vun den Installatioune vum Syndikat.

Drëttens: Well net all d'Gemenge Member an dem SEBES sinn, klärt de Projet d'Konditioune fir en eventuelle Bäitritt. Eng Gemeng kann, wéi bis elo, nëmmen iwwer e Syndikat vu Gemenge bäitrieden.

Véiertens kënn eng zentral Ännerung bei der finanzieller Tutelle. De Projet mécht de Minister, deen zoustänneg ass fir d'Affaires communales, zur eenzeger Tutelleautoritéit fir d'finanziell Akten. Déi aner Ministären, Finanzen an Ëmwelt, ginn awer net erausgeholl. Si mussen en Avis gi mat engem Delai vun 30 Deeg. Wann den Avis net kënn, kann de Minister fir Affaires intérieures weiderfuere an decidéieren.

Wat soen d'Avisen? Am Avis vum 3. Juni 2025 huet de Conseil d'État Opposition-formell formuléiert, virun allem géint d'Iddi, dass dräi Ministère „conjointement“ de SEBES-Budget an aner finanziell Akte misste guttheeschen. Dat wier net am Aklang mam Artikel 90 vun der Verfassung an den interne Reegele vun der Regierung, well Saachen, déi verschidde Ministère betreffen, sollen am Conseil de Gouvernement delibéiert ginn.

Nom Amendement, dat op eng exklusiv Kompetenz vum Minister geet, deen zoustänneg ass fir d'Affaires communales, mat obligatoresche Consultatioune vun deenen aneren, huet de Conseil d'État am Avis complémentaire vum 18. November keng formell Opposition méi gehat.

De Syvicol begréisst d'Zil, virun allem d'Paritéit tëschent Staat a Gemengen hierzestellen, mee hat am éischten Avis och Kriticken, ënner anerem wéinst den Onkloerheeten iwwer aacht oder néng Staatsdelegéiert, an och virun allem Kritik un enger Erweiderung vun der Budgetskontroll op den Ëmweltministère, well dat géif d'Prozedure verlängeren an d'Autonomie vun dem SEBES schwächen.

Am Avis complémentaire begréisst de Syvicol den Amendement, exklusiv dem Minister, deen zoustänneg ass fir d'Affaires communales, d'Tutelle fir de Budget ze ginn, mee mat dem obligatoreschen Avis vun de Finanzen an der Ëmwelt.

D'Chambre de Commerce ass am Prinzip positiv, mat zwou Haaptreserve bei der éischer Versioun. D'Inkohärenz bei der Zuel vun de Staatsdelegéierten an de Statut vum Vertrieber vun Landwirtschaftsministère solle juristisch propper harmoniséiert ginn. An d'Komponent „erneierbar Energie“ soll am Check de durabilitéit méi kloer reflektéiert ginn.

Am Avis complémentaire hëlt d'Chambre de Commerce den Transfer vun der Budgetkompetenz op de Minister, deen zoustänneg ass fir d'Affaires communales, zur Kenntnis, stëmmt dem Amendement zou a mécht duerno keng weider Observatioun.

Discussion générale

Här President, ech géing dann elo zum politeschen Deel kommen. De SEBES suert fir méi wéi 50 % vum Drénkwaasser hei zu Lëtzebuerg. Domat spillt dese Syndikat eng strateegesch Roll, fir d'Drénkwaasser-autarkie hei zu Lëtzebuerg ze sécheren an domat eis Onofhängegkeet. Mat der neier, moderner Anlag zu Eschduerf ass séchergestallt, dass dat an Zukunft esou bleift, virun allem am Hibleck op déi wuessend Bevëlkerung an och d'Erausfuereunge wéi de

Klimawandel. Och déi Neiopstellung an nei Missiounen, déi iwwert dat heite Gesetz festgeluecht sinn, suergen derfir, dass de SEBES an Zukunft nach besser opgestallt ass, fir den Erausfuereunge gerecht ze ginn.

De SEBES ass e Syndikat mixte an dofir ass déi paritär Opstellung tëschent Staat a Gemenge wichteg. Strategiegesch Decisioune ginn zesumme geholl. De SEBES kann a soll an erneierbar Energien investéieren, fir d'Energie fir den Energieverbrauch ze produzéieren. Dat féiert och zu méi Onofhängegkeet. A grad esou en effentleche Partner wéi de SEBES muss hei mam gudde Beispill virgoen.

Här President, eis Populatioun wísst. Schonn elo diskutéiere mir iwwert d'Verfügbarkeet vum Waasser. D'Diskussiounen an de Projekte wéi Google, FAGE, awer och der Bewässerung an der Landwirtschaft weisen et ëmmer erëm. Mir mussen eis elo Gedanke maache fir d'Zukunft, wou mir genuch gutt Drénkwaasser hierkréien. Eng Léisung, déi scho méi laang an der Diskussioun ass an déi och am Koalitionsaccord festgeschriwwen ass: d'Opbereedung vum Muselwaasser als Drénkwaasser. E Projet, deen néideg ass, wa mir genuch Waasser wëllen hu fir eis Awunner, mee och fir eis Betriber. Dofir ass et gutt, dass de SEBES d'Opbereedung vum Muselwaasser fir Drénkwaasser als nei Missioun kritt.

Léif Kolleegen, als CSV sti mir fir eng sécher Drénkwaasserversuergung, fir eng zukunftsorientéiert Waasserversuergung mat engem staarke Partenariat zwëschen Staat a Gemengen. An dofir stëmme mir dese Projet selbstverständlech mat.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Boonen, och fir Äre schréiftlechen a fir Äre mëndleche Rapport. Deen nächsten ageschriwwene Riedner ass den Här Gusty Graas.

M. Gusty Graas (DP) | Merci, Här President. Ronn eng Milliard Leit hunn op deser Welt keen Zougang zu propperem Drénkwaasser. Mir sollen eis bewosst sinn, dat mir, et kann ee scho bal soen, eent vun deene weínege Länner sinn, wou een dee Problem net huet. Ganz am Contraire: Et brauch een nëmmen de Krupp opzedréien, egal op wéi enger Plaz hei am Land, da kënn ëmmer Héichqualitätsdrénkwaasser eraus – eppes, wat mer net oft ze schätze wëssen. Duerfir ass et gutt, dat een emol erëm reegelméisseg dorop hiweist.

Mir kënnen och houfreg sinn op déi Drénkwaasserstruktur, déi mer hei zu Lëtzebuerg an all deene Joren opgebaut hunn, wou natierlech och d'Gemengen e grouse Meritt drun hunn. De SEBES gouf jo duerch e Gesetz den 31. Juli 1962 gegrënnt, eebe mat dem Objektiv, d'Drénkwaasserversuergung hei zu Lëtzebuerg maximal ze verbesseren an och ze garantéieren. Haut ass d'Leitungsnetz ongeféier 190 Kilometer laang. D'Kapazität gouf jo op 110.000 Meeterkubb ausgebaut zu „Eschdöerf“, mengen ech, muss ee jo soen – déi aus dem Éislek wëssen dat vill besser.

M. André Bauler (DP) | Ganz richtig, Här Graas.

M. Gusty Graas (DP) | Gesitt Der mol.

(Hilarité)

Mir kënnen jiddefalls op déi modern Anlag ganz houfreg sinn. Jiddefalls, wann eist Waasser zwar do, wou mer et hierhuelen, méi propper wär, bräichte mer vläicht net déi effikass Anlag ze hunn, mee dozou vläicht nach déi eng oder déi aner Remark spéider.

Eppes ass kloer – an de Virriedner huet et och scho gesot; ech soen dem Här Boonen och Merci fir säi Rapport –: Dëst Land wísst nach ëmmer, ob mer wëllen

oder net. Mee et wísst nach ëmmer, an dat bréngt natierlech och mat sech, dat de Bedarf un Drénkwaasser nach permanent an d'Luucht wäert goen. De SEBES wäert do natierlech och an Zukunft nach eng vill méi grouss Roll spillen, an dat ass och gutt.

E weesentlechen Aspekt vun dësem Gesetz ass natierlech virun allem och, dat de SEBES autoriséiert gëtt oder d'Aufgab kritt, gegebenefalls dann och nach eng Kéier Waasser aus der Musel ze huelen, fir dat an Drénkwaasser ëmzewandelen.

Den éischte Moment, jo, ass een natierlech e bës-selchen erstaunt iwwert déi Iddi do, well een, deen d'Musel e bësse kennt, dee weess, dat d'Musel alles aneres wéi e proppere Floss ass. Trotz gewëssenen Ustrengungen, déi an deene leschte Jore gemaach gi sinn, ass d'Musel nach wie vor, an dat muss ee ganz kloer an d'äitlech hei soen, kee proppere Floss. D'Musel läit och ganz no bei Cattenom, fléisst laanscht Cattenom. Och dat bréngt natierlech Problemer mat sech, soudatt mat Sécherheet e risegen techneschen Opwand wäert musse garantéiert ginn, wa mer dee Wee ginn, Waasser aus der Musel opzereeden.

Natierlech ass dee Projet net fir muer, mee e wäert awer fréier oder spéider fir iwwermuer musse sinn. Et si jo Experten, déi soen, dat mer 2030, 2035 e méi groussen Enkpass an der Drénkwaasserversuergung wäerten hei zu Lëtzebuerg kréien.

Da geet et natierlech an dësem Gesetz och ëm d'Besetzung vum Komitee vum SEBES. D'Presidentschaft huet jo ëmmer de Staat. Sécher kann een och Diskussiounen féieren, ob den Afloss vum Staat net vläicht ze vill grouss an deem Syndikat hei ass. Ech wëll och kloer soen, dat et hei awer verständlech ass: Et geet ëm eng national Aufgab. Mee mir sollen awer oppassen, dat net aner Syndikater op eemol och ze vill Afloss vu staatlecher Sait kréien.

Eppes wier jiddefalls och gutt: Et gëtt nach eng Rei Gemengen hei am Land, déi natierlech net Member vum SEBES sinn. Duerfir den Appell: Déi, déi d'Méiglechkeet hunn, sollten dat och vläicht maachen. Et wier ouni Zweifel gutt, wa mer de SEBES als Syndikat awer nach géife stäerken.

Well hei eeben och dräi Ministère implizéiert sinn, bréngt dat natierlech och e gewëssent Kompetenzgerangel mat sech. Mee ech mengen, dat gëtt awer duerch dëst Gesetz elo zumindest emol, och wat dee finanziellen Aspekt ubelaangt, kloer gereegelt. Dat ass och gutt esou.

E weidere wichtegen Aspekt ass natierlech d'Energiegewinnung vum SEBES, ënner anerem eeben duerch Wandmillen. Ech mengen, dat ass en Aspekt, dee mer begrëissen. A wat mer gutt fannen, ass, dat de SEBES op deem Punkt aktiv gëtt. Ech mengen, mir mussen all d'Méiglechkeeten hei zu Lëtzebuerg notzen, fir esou vill wéi méiglech alternativ Energiegewinnung ze féieren.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, erlaabt mer awer, vläicht op deser Plaz och nach e puer allgemeng Remarken ze maachen iwwert d'Situatioun vun der Drénkwaasserversuergung insgesamt hei zu Lëtzebuerg. Ech mengen, eppes, wat ganz kloer ass, haaptsächlech, wat de SEBES ubelaangt, dat ass, dat nach mussen zousätzlech Ustrengunge gemaach ginn, fir eeben d'Qualitéit vum Stauséiwaasser nach ze verbesseren.

Besonnenesch an de Summerméint – dat wëssen d'Experten hei vill besser wéi ech – sinn ëmmer erëm Problemer, déi mam Algewuesstem optrieden. Mir kennen och d'Ursaachen. Mir wëssen zwar och, dat 65 % vun deenen 42.559 Hektar Anzuchsgebitt an

der Belsch leien – woubäi ech awer och net onbedéngt wëll nëmme mam Fanger op d'Belsch weisen. Och hei zu Lëtzebuerg ginn nach eng Rei Aktivitéiten douewe gemaach, déi net onbedéngt an deem Mooss sollte gemaach ginn. Ech verweisen awer hei och op e grenziwwerschreidend Instrument, dat net onweesentlech ass. Dat ass déi Konventioun mat der Wallonie, wat den Assainissement vun dem Ofwaasser ubelaangt.

Da vläicht nach e leschte Punkt, deen awer ganz wichteg ass, och ernimmt ze ginn, dat ass eeben d'LAKU, dat ass déi Partnerschaft vum SEBES mat dem Naturpark Uewersauer a mat de Baueren. Dat ass eng ganz gutt Initiativ, déi jo elo erëm op enger gudder Schinn ass. An déi muss och an Zukunft nach méi geféiert ginn, well mir wësse jo, datt zum Beispill nach Pestizidréckstänn an dem Stauséi sinn a mir wësse jo och, wou déi hierkommen. Voilà.

Onofhängeg vun deene puer Remarken do sti mir als Demokratesch Partei selbstverständlech hannert deem Gesetz, well et ass e wichtegt Gesetz. Et wäert d'Struktur vum SEBES fir d'Zukunft nach verstärken an dat ass och gutt esou, fir d'Drénkwaasserversuergung hei am Land och fir d'Zukunft ze garantéieren.

Ech soen Iech Merci.

Une voix | Ganz gutt!

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Graas. D'Madamm Claire Delcourt huet elo d'Wuert.

Mme Claire Delcourt (LSAP) | Merci, Här President. Jo, ech mengen, et gouf scho ganz vill elo zu deem Projet hei gesot, ganz vill wichteg a richteg Saachen, déi mer wierklech och esou kënnen ënnerschreien. Mir haten an der Kommissioun tatsächlech och de Punkt vun der Musel ugeschwat, wou jo 2040 déi Opbereedung soll stattfannen. An ech hat do eebe gefrot, ob dat realistesch wier, an ech krut do gesot, dass mer nach ganz vill Etüde misste maachen, mee déi virleefeg Analyse géngen am Fong weisen, dass et tatsächlech méiglech wier. Ech ka just nëmme hoffen, dass mer a 14, 15 Joer dann tatsächlech kënnen e Glas Waasser aus der Musel drénken.

(Hilarité)

Ech géif mer et op alle Fall wënschen. Voilà.

An dozou gi mir dann eisen Accord. Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Delcourt. Den Här Michel Lemaire. Här Lemaire.

M. Michel Lemaire (ADR) | Villmools merci, Här President. Dir Dammen, Dir Hären, ech hat iwwert d'Feierdeeg e Kolleg aus England bei mir zu Besuch. Ech hunn em meng Wunneng zu Klierf zur Verfügung gestallt an dat Éischt, wat e mech gefrot huet, war: „Kann een hei d'Krunnewaasser drénken?“ An ech war ganz houfreg, drop ze äntwerten. Ech hu gesot: „Selbstverständlech, mir hunn hei eng wonnerbar Qualitéit vun eise Krunnewaasser!“ Als Kand ass bei mir doheem ëmmer iwwer Dësch Krunnewaasser gedronk ginn. Bis haut. Ech hat ni de Reflex, Waasser a Fläschen ze kafen an dann d'Trap eropzeschleefen. A bis haut ass meng Liblingswaassermark, op Éislekesch gesot, „Kranenberger“.

Mir begrëssen dofir dëse Projet, deen d'Drénkwaasserversuergung als national relevant Infrastruktur stäerkt. Ech wëll elo net op déi technesch Dispositiounen agoen, déi hei ewell d'Kollegen, besonnesch den Här Rapporteur, ernimmt hunn.

D'Kärfro ass jo awer: Wéi wëlle mir an Zukunft sécherstellen, d'Bevëlkerung mat héichwäertegem Drénkwaasser ze versuergen? An ech erënnere mech

drun: Laang ier ech an deem Haus hei war, ass viru ronn zéng Joer genee déi Diskussioun hei am Haus gefouert ginn. Ech hunn déi Debatt nogelauschert, an deemools ass do heiansdo emol gesot ginn, dass et eventuell eng Kéier dozou kënnt, dass mer musse Muselwaasser zu Drénkwaasser maachen.

Et ass emol iwwer eng Etüd geschwat ginn. Mee et hat een e bëssen d'Gefill, et wollt u sech keen dat wierklech ausschwätzen, sou richteg d'Leit virun déi Tatsaach stellen, dass mer eng Kéier Muselwaasser zu Drénkwaasser maachen. Et war deemools och eng Fro vu Vertrauen am Kontext vu Schadstoffbelastung an datt de Leit jo och haut nach gesot gétt, dass een zum Beispill och keng gréisser Fësch aus der Musel soll iessen, well sech do Schadstoffe usammelen. Fairerweis wëll ech awer soen, ech hunn och Artikelen dozou gelies: Jo, et ass méiglech, och Muselwaasser propper opzereeden.

A gëschter Owend hunn ech den Telefon geholl an do hunn ech mäi gudden Frënd, de Gast Gibéryen, ugeruff.

Plusieurs voix | A!

M. Michel Lemaire (ADR) | An ech sot: „Gast, dat, wat viru zéng Joer eigentlech kee wollt soen, dat gétt muer gestëmmt.“ A mir waren eis séier eens, dass et u sech e Fakt ass, dass den aktuelle Wuesstumsmodell eis keen anere Choix léisst, wéi dat ze stëmmen. Dat ass och aus engem Zeitungsartikel ervirgaange vu leschtem Joer. Dat war am „Luxemburger Wort“, wou e Journalist schreift am Gespréich mam ... Wat war et hei? „Trinkqualität“: „Die Bevölkerung Luxemburgs wächst und mit ihr der Wasserverbrauch. Bis Ende der 2030er-Jahre droht Luxemburg, auf dem Trockenen zu sitzen.“ Dat heescht, et ass ganz kloer, dass mir dat hei stëmmen, dass mer dat heiten, déi Optioun, Muselwaasser zu Drénkwaasser ze maachen, brauchen.

Dat heescht, d'Fro vum Drénkwaasser ass wéi keng aner Fro mat der Wuesstumsdebatt verknüpft. Et ass kloer, dass mer Wuesstum mussen hunn, dass mer Wuesstum brauchen, mee mir mussen eis d'Fro stellen: Wéi e Modell vu Wuesstum wëlle mir?

Haut stëmme mir doriwier of, Muselwaasser drénkbar ze maachen. An d'Kärfro ass jo eigentlech: Zu wat fir enge Sacrificer, zu wat fir engen Investitiounen zwéngt eis deen aktuelle Wuesstum?

2016 gouf hei am Haus gesot, dass mer bis 2021 all Joer 250 Milliounen Euro a Kläranlagen, Waasserversuergung investéiere missten, mat allem Drum und Dran. Dat war de Bau vu Kanalisatiounen, Kollektoren, Réckstaubecken et cetera. Mam Resultat, dass mer haut u sech nach loin de là sinn, dass mer fäerdeg sinn. Am Oste vum Land sinn erëm eng ganz Rei Uertschaften net un eng Struktur vu Kläranlagen ugeschloss, an d'Ofwaasser fléisst an d'Musel.

A wa mer vum Waasser schwätzen, da musse mer soen, dass eisen aktuelle Wuesstum immens landintensiv ass. Méi Zersiidlung bedeit, datt méi Waasser konzentriert gétt an an eis Flëss a Kanalisatioune fléisst, méi Risike vun Iwwerschwemmungen, méi Investitiounen a Preventiounsschutz.

Ech erënnere un d'Iwwerschwemmung vun 2021, wou eist Land jo méi oder manner stëllstoung. Et ass also eng Realitéit, datt de Rekordwuesstum och Rekordinvestitioune bedeit. A wann eist Land wiisst, da muss jo u sech am mënschleche Liewen alles, wat de Mënsch brauch, matwuessen, vun der Crèche bis bei d'Morgue.

An ech mengen, dës Regierung huet ëmmer nach net den néidege Courage, dës Fro an de Mëttelpunkt ze

stellen, dës Fro, un där all déi wichteg Froen drunhänken: Pensiounen, Infrastruktur, Logement, Personalmanktem, Sozialkohäsion et cetera. A wat de Moment geschitt, ass, dass mer u sech an enger Situatioun sinn, wou mer pléischteren.

Dat ass wéi bái engem Patient, dee Schmerzen, deen eng Verletzung um Knéi huet. An dat geet him bis an de Réck. An doduerch kritt e Kappwéi. An dat schléit ëm och nach op d'Stëmmung. Da gi mer him e Medikament fir de Knéi. Mir ginn him e Medikament, fir de Réck fräizemaachen. Mir ginn him e Medikament géint d'Migrän an da vläicht och nach eppes, fir seng Stëmmung opzehellen, ouni dass mer u sech de Kärproblem uginn.

A soulaang ech an dësem héijen Haus war, gouf zum Beispill, wa mer elo vum Logement schwätzen, iwwer e Pacte Logement geschwat, Pacte Logement 2.0, a fir net erëm de Gast Gibéryen ze zitieren, deen deemools gesot huet: „Dat kënne mer eis u sech an där Hisiicht un den Hutt spéngelen, well et de Problem zumindest net ganz oder just ganz begrenzt léise wäert.“

Jo, mir brauchen d'Optioun, Muselwaasser drénkbar ze maachen.

(Interruption par la présidence)

Ech wëll awer erënnere, datt mer an de Joren 2018, 2019 dacks gelungen Diskussiounen haten. Deemools gouf iwwer Google Biissen an iwwer eng Jugurtfabrick geschwat, extreem waasserintensiv, zugläich SEBES-Waasser ze notze fir dës Industrie, an de Leit ass gesot ginn: „D'Drénkwaasser muss aus der Musel kommen.“ Dat huet fir Onverständnis gesuergt.

Mir gesinn d'Noutwendegkeet – meng Zäit ass eriwier – vun deem Projet, mee mir sinn net d'accord domat, blann Gesetzer ze stëmmen.

Une voix | Är Riedezäit.

M. Michel Lemaire (ADR) | Meng Riedezäit, jo.

Mir gesinn net an, dass mer blann Gesetzer stëmmen, ouni dass mer eng Richtung gesinn, wou de Wuesstum eis hiféiert. An dofir froe mir, wannechgelift, Här President, e Vote séparé iwwert den Artikel 1 vun dësem Gesetzesprojekt. Wannechgelift.

(M. Michel Lemaire dépose une demande de vote séparé sur l'article 1 du projet de loi 8511.)

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Lemaire.

M. Michel Lemaire (ADR) | D'Wuesstumsfro ass eng extreem onbequeem Fro. Et ass eng extreem lästeg Fro. Mee mir däre se net scheien. Am Hibléck op d'Liewensqualitéit vun de künftege Generatiounen ass et keng Optioun, mee et ass eng Pflicht, déi Wuesstumsfro elo unzepaken.

Ech soen Iech Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Lemaire. Deen nächsten ageschriwwene Riedner ass d'Madamm Joëlle Welfring. Madamm Welfring.

Mme Joëlle Welfring (déi gréng) | Merci, Här President. Dëse Projet de loi féiert an der Saach dat weider, wat am leschte Joerzengt opgestallt gouf.

(Brouhaha)

E liwwert eng gesetzlech Basis fir e weidere Schrëtt vun der Ëmsetzung vun der Laangzäitstrategie fir d'Waasser, déi vun der viregter Regierung ausgeschafft gouf ...

M. Claude Wiseler, Président | Sou, wannechgelift, e wéineg méi calme!

Mme Joëlle Welfring (déi gréng) | ... an déi op dräi Piliere berout:

Éischtens dem Schutz vun deene Waasserressourcen, déi mer elo schonn hunn. 38 Drénkwaasserschutzzone goufen eleng zwëschen 2018 an 2023 ausgewisen, soudass um Schluss vun der viregter Regierungsperiod 80 % vun eise Quellen a Buerunge geschützt waren.

Deen zweete Piliere ass déi intelligent Notzung vun den Aspuepotenzialer, dat heescht, do zusetzen, wou et vill bréngt. Zesumme mat den Haaptwaasserversuerger goufe sektoriell Aarbechtsgruppe geleet, fir zesumme Léisungen auszeschaffen. An et goufen och eng ganz Rei Pilotprojete lancéiert. Verschidde ner dovunner lafen haut nach weider, fir ze kucken, wéi ee mat verschiddene Secteure kann nei Léisungen entwéckelen, soudass mer doraus Erfahrung ge wannen fir d'Zukunft.

An deen drëtten Piliere ass deen, nei Drénkwaasserressourcen notzbar ze maachen. Heizou gehéiert net nëmme d'Erhéijung vun der Produktionscapacitéit vun der SEBES-Anlag, déi de Rapportier schonn ugeschwat huet, déi deemools vum Ëmweltministère zu 50 % finanziéiert gouf an déi ech, zesumme mam Taina Bofferding, am Juni 2023 d'Éier hat anzeweien, mee och weider nei Drénkwaasserquellen notzbar ze maachen, wéi zum Beispill duerch d'Opbereedung vu Muselwaasser.

Mee duerch dese Projet de loi vun haut kritt de SEBES déi néideg gesetzlech Grondlag, fir des Aufgab ze iwwerhuelen an dese Projet och virunzedeiwen an doriwwe eraus och d'Notzung vun erneierbarer Energie als engem Deel vun der Resilienz vun eiser Drénkwaasserversuerung, zu där och d'Gemengesyndikater e wichtege Bäitrag kënnen leeschten. Dofir wäerte mer och dese Projet de loi matstëmmen.

Mee virum Hannergrond vun der wuessender Awunnerzuel, mee net nëmme dowéinst, och wéinst der Dereguléierung vun eisem Klima, téscht Temperaturerhéijung a Waasserverknappung, op déi mer do 2040 wäerten zousteieren, ass et wichtig, déi Efforte weiderzedeiwen.

An dofir wéilt ech bei deser Geleeënheet den Ëmweltminister froen, wou konkret d'Aarbechte vun der Muselopbereedung dru sinn. Och hei hate mer jo an der Chamberskommissioun nogefrot an d'Antwort war net immens kloer. Dofir wär ech frou, wa mer vläicht e puer Prezisiounen heizou kéinte kréien.

A wëssend, dass d'Käschte vu senger Opbereedung effektiv immens héich sinn a vill méi héich wéi bei der Preventioun an dem Schutz vun de besteende Quellen, wär ech och ganz frou, wann de Minister eis vläicht kuerz eist Wëssen doriwwe kéint aktualiséieren, wou d'Aarbechte fir de Schutz vun de Quellen am Moment dru sinn.

An déi drëtt Fro wär zum Stand vun den Aarbechte fir d'Weiderféierung vun der Drénkwaasserstrategie, déi jo schonn ausgeschafft gouf an déi och elo als en Deel vun der Resilienzstrategie opgeléicht gëtt, fir weiderentwéckelt ze ginn. An do wär ech ganz frou, wann den Här Minister eis kéint soen, wou do d'Aarbechten dru sinn a wéi dat do virueget.

Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Welfring. An de leschten ageschriwwene Riedner ass den Här David Wagner.

M. David Wagner (déi Lénk) | Merci, Här President. Ech wäert mech awer e bësse méi kuerz faassen an ech ginn eisen Accord zu dem Projekt. Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Wagner.

Une voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Dann ass d'Léschter vun den ageschriwwene Riedner ofgeschloss.

Dann huet d'Regierung d'Wuert. Här Minister.

Prise de position du Gouvernement

M. Serge Wilmes, Ministère de l'Environnement, du Climat et de la Biodiversité | Merci villmoos, Här President. Merci villmoos och, Dir Damm an Dir Hären, fir dann déi Zoustëmmung zu dem Projekt de loi. Well dat ass e wichtege Projet de loi, well mer domadder och dann de Grondstee leeën, fir kënnen dem SEBES déi Aufgab ze ginn – d'Muselopbereedung – an an Zukunft dann och als Missioun ze hunn, an och da wirklech konkret unzefänke mat deenen Aarbechten, och mat deenen Etüden, déi musse gemaach ginn, fir dann mer da kënnen Enn der 30er-Joren, ufangs der 40er-Joren och mat der Muselopbereedung ufänken a schaffen, fir dann d'Drénkwaasserversuerung hei ze Lëtzebuerg och weider garantéiert gëtt.

Et ass dann effektiv esou, dass dat jo net déi eenzeg Solutioun ass, weiderhin aus der Uewersauer, aus dem Stau, an dann nach eng Kéier zukünftig aus der Musel ..., mee och déi Quellen, déi elo bestinn, ze schützen, weider Quellen och nach erschléissen, an och derfir suergen, dass se geschützt sinn an dass d'Waasserqualitéit do stëmmt; an da selbstverständlech och manner Waasser ze benotzen, méi spuersam mam Waasser, wat eng ganz wichtig, eng liewenswichtig Ressource ass, ëmzegoen.

Dat wäerte mer musse maachen. An dowéinst wäerte mer och da wahrscheinlech virum Summer mat der Waasserresilienzstrategie kommen, déi déi doten Aspekter alleguer dann och wäert beinhalten, an dann och herno deklinéieren, wéi mer dat wäerten ëmsetzen.

Dëst Joer ass souwisou e Joer, wou d'Waasser ganz vill am Mëttelpunkt wäert stoen, och doduerjer, dass mer musse mat der Kommissioun e strateegeschen Dialog féieren, wou mer mat dem Waasserbewirtschaftungsplang stinn, wou mer natierlech bei der Ëmsetzung vun der Waasserrichtlinn net konform sinn. De Gewässerzoustand vun eise Baachen a Flëss ass net gutt. En ass ëmmer nach ganz schlecht. A mir erfëllen dat net. Mir mussen eis do also och méi Moyene ginn, fir kënnen an Zukunft derfir ze suergen, dass och d'Qualitéit vun eise Gewässer sech da wäert verbesseren. Dat ass eng ganz grouss Aufgab.

Ech mengen awer och, dass e Land wéi Lëtzebuerg, dat e modernt Land ass, dass och déi finanziell Moyenen huet, sech muss kënnen dat Zil ginn, dass mer an absehbarer Zukunft e besseren Zoustand vun eise Gewässer kënnen garantéieren, well et eng Verflüchtung fir eis ass.

An effektiv si jo och d'Effete vum Klimawandel déi, dass dee ganze Waasserhaushalt insgesamt, ganz besonnesch an Europa, amgaangen ass, op d'Kopp gestallt ze ginn, an dass d'Waasser net méi esou verfügbar ass, wéi dat an der Vergaangenheet de Fall war, dass mer do zu Dereguléierung kommen, deene mer mussen entgéintriede mat anere Mesüeren, an dat och an enger Gesamtstrategie, souwuel am urbane Raum wéi natierlech och dann an der Gréngzon, an dem Oppeland, an eisem Milieu naturel.

Un all deem ass amgaangen, geschafft ze ginn. An eng konkret Strategie wäerte mer also da virum Summer presentéieren.

An dee véierte Waasserbewirtschaftungsprogramm ass och elo amgaangen, ausgeschafft ze gi respektiv

an d'Consultatioun ze goe mat den Acteuren, fir dass mer deen dann um Enn vum Joer kënnen unhuelen a mer och dann op dee Wee ginn, well et en essentiell Dokument ass, fir, wéi gesot, ënner anerem derfir ze suergen, dass déi Waasserkierperen hei zu Lëtzebuerg och an e besseren ökologeschen Zoustand kënnen kommen. Mee mat deem heite Projet ass e wichtege Deel schonn emol gemaach, dass elo de SEBES och déi Missioun ka kréien, an Zukunft och d'Muselopbereedung ze iwwerhuelen.

Dowéinst wéll ech Iech dann och e ganz grouse Merci soe fir déi Zoustëmmung a fir deen Accord, dass dann och kann ugefaange ginn, dorunner konkret ze schaffen. Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Ech soen der Regierung Merci. Domat ass dann d'Diskussioun zu dem Projekt de loi ofgeschloss an da géinge mer zum Ofstëmme kommen.

Et ass vun der ADR-Fraktioun gefrot ginn, e Vote séparé ze maachen. Dës Demande ass op Basis vum Artikel 48 vun eisem Chambersreglement reegkonform mat fënnf Ënnerschrëften eragereecht ginn. Et gëtt gefrot, de Vote séparé iwwert den Artikel 1 ze maachen. Mir mussen also eenzel iwwert den Artikel 1 ofstëmme.

D'Fro, déi sech stellt, ass déi: Wien d'accord ass mat dem Artikel 1, esou wéi en am Projet de loi steet, dee soll mat Jo stëmme. Infolgedessen: Deen, deen net d'accord ass mam Artikel 1, esou wéi en am Projet de loi steet, soll entweeder mat Nee stëmme oder sech enthalten. Ech mengen, d'Frostellung ass ganz kloer.

Vote séparé sur l'article 1 du projet de loi 8511

Da maachen ech de Vote séparé iwwert den Artikel 1 op. De Quorum ass erreecht. Vote par procuration.

D'Resultat vum Vott ass: 55 Jo-Stëmme, 5 Nee-Stëmme bei kenger Abstentioun. Den Artikel 1 ass domadder also mat 55 Jo-Stëmme géint 5 Nee-Stëmme uegheoll.

Ont voté oui : Mmes Diane Aehm, Nancy Arendt, MM. Maurice Bauer, Jeff Boonen, Alex Donnersbach, Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles (par Mme Nancy Arendt), Mme Françoise Kemp, MM. Marc Lies (par Mme Octavie Modert), Ricardo Marques, Georges Mischo, Mmes Octavie Modert, Nathalie Morgenthaler (par M. Laurent Mosar), MM. Laurent Mosar, Jean-Paul Schaaf, Charles Weiler (par M. Jeff Boonen), Mme Stéphanie Weydert (par M. Laurent Zeimet), MM. Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet ;

Mme Barbara Agostino, MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mmes Simone Beissel, Corinne Cahen, MM. Luc Emering (par Mme Barbara Agostino), Patrick Goldschmidt, Gusty Graas, Marc Hansen, Mmes Carole Hartmann, Mandy Minella, Lydie Polfer (par M. Guy Arendt) et M. Gérard Schockmel ;

M. Dan Biancalana, Mmes Taina Bofferding, Liz Braz (par M. Yves Cruchten), Francine Closener, M. Yves Cruchten, Mme Claire Delcourt, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel (par M. Ben Polidori), Franz Fayot, Claude Haagen, Mme Paulette Lenert et M. Ben Polidori ;

Mme Djuna Bernard, M. Meris Sehovic (par Mme Djuna Bernard), Mmes Sam Tanson et Joëlle Welfring ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen (par M. Sven Clement) ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Ont voté non : MM. Dan Hardy, Fred Keup, Michel Lemaire, Mme Alexandra Schoos et M. Tom Weidig.

Da komme mer zur Ofstëmmung iwwert de gesamte Projet de loi. Den Text steet am Document parlementaire 8511⁸.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 8511 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un. De Quorum ass erreecht. Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

D'Resultat vum Vott ass: 55 Jo-Stëmmen, keng Nee-Stëmm, 5 Abstentiounen. Dëse Projet de loi ass also mat 55 Jo-Stëmmen bei 5 Abstentiounen a kenger Nee-Stëmm uegheoll.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt, MM. Maurice Bauer, Jeff Boonen, Alex Donnersbach, Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles (par Mme Nancy Arendt), Mme Françoise Kemp, MM. Marc Lies (par M. Laurent Mosar), Ricardo Marques, Georges Mischo, Mmes Octavie

Modert, Nathalie Morgenthaler (par M. Laurent Zeimet), MM. Laurent Mosar, Jean-Paul Schaaf, Charles Weiler (par M. Jeff Boonen), Mme Stéphanie Weydert (par M. Alex Donnersbach), MM. Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet ;

Mme Barbara Agostino, MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mmes Simone Beissel, Corinne Cahen, MM. Luc Emering (par M. André Bauler), Patrick Goldschmidt, Gusty Graas, Marc Hansen, Mmes Carole Hartmann, Mandy Minella, Lydie Polfer (par M. Gérard Schockmel) et M. Gérard Schockmel ;

M. Dan Biancalana, Mmes Taina Bofferding, Liz Braz (par M. Ben Polidori), Francine Closener, M. Yves Cruchten, Mme Claire Delcourt, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel (par M. Yves Cruchten), Franz Fayot, Claude Haagen, Mme Paulette Lenert et M. Ben Polidori ;

Mme Djuna Bernard, M. Meris Sehovic (par Mme Djuna Bernard), Mmes Sam Tanson et Joëlle Welfring ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen (par M. Sven Clement) ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Se sont abstenus : MM. Dan Hardy, Fred Keup, Michel Lemaire, Mme Alexandra Schoos et M. Tom Weidig.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass dat esou decidéiert.

Domat si mer um Enn vun eiser Sëtzung ukomm. Déi nächst Sëtzung ass muer de Mëtten um 14.00 Auer.

D'Sëtzung ass opgehuewen.

(La séance publique est levée à 18.46 heures.)

Questions au Gouvernement

Sommaire

Objet	N°	Auteur	Page	Objet	N°	Auteur	Page
Centres de ressources	2991	Gusty Graas	76	Intervention des salariés via l'application « Staying Alive LU » et droit du travail	3079	Georges Engel, Mars Di Bartolomeo	85
Fisselsbréck	2992	André Bauler	76	Statistiques de criminalité dans certaines grandes communes	3080	Marc Goergen	85
Contournements routiers à Echternach et Remich	2998	Ricardo Marques	76	Remboursement du congé politique	3081	Marc Goergen	85
Bénéficiaires de protection internationale bénéficiant du REVIS	3031	Marc Goergen	77	Textes consolidés sur la plateforme Legilux	3082	Alex Donnersbach	86
Rééducation après traitement oncologique	3032	Marc Goergen	78	Lancement du « Prêt compétitivité pérennité »	3083	Meris Sehovic	86
Dépenses pour vols	3034	Marc Goergen	78	Refus congé parental	3084	Claire Delcourt	87
Régularisation des plaques d'immatriculation et réglementation des combinaisons de lettres et de chiffres autorisées	3051	David Wagner	78	Prime création de logement	3085	Mars Di Bartolomeo, Yves Cruchten	87
Situation financière de la CNS	3066	Sven Clement	79	Prime d'amélioration logement ancien	3086	Mars Di Bartolomeo, Yves Cruchten	87
Financement de construction ou de rénovation d'infrastructures sportives	3067	Sven Clement	80	Identification de produits à base de viande dans la restauration	3087	Marc Goergen	87
Montants des amendes prononcées par la CSSF	3068	Sam Tanson	80	Prestataires externes intervenant dans le cadre des formations BTS	3088	Joëlle Welfring, Djuna Bernard	88
Primes de promotion de l'apprentissage	3069	Djuna Bernard	81	Stages en milieu professionnel dans le cadre des formations BTS	3089	Joëlle Welfring, Djuna Bernard	88
Conception pour tous pour les aéronefs	3070	Marc Goergen	81	Structures d'hébergement pour demandeurs d'asile	3090	Marc Baum	89
Réaménagement des terrains avoisinant l'ancien Lycée technique agricole à Ettelbruck	3071	Meris Sehovic	81	Centres de données pour l'intelligence artificielle au Luxembourg	3091	Laurent Mosar	90
Mobilité électrique tarifs de recharge	3072	Georges Engel, Yves Cruchten	82	Initiative de la Commission européenne sur l'éducation financière	3092	Laurent Mosar	90
Plan de relancement post-Covid	3073	Mars Di Bartolomeo	83	Dépendance de l'industrie européenne et luxembourgeoise vis-à-vis de la Chine	3093	Alex Donnersbach	91
Dettes française	3074	André Bauler	83	Projet « Jugendwunnen »	3094	Gilles Baum, Barbara Agostino	91
Impact des mesures d'économie sur l'analyse de la vitamine B12 (BC191) pour les patients sous Metformine et autres groupes vulnérables	3075	Sven Clement	83	Demandes de protection internationale	3095	Mandy Minella, Carole Hartmann	92
Fermeture de la N27 entre Erpeldange-Sûre et Mersch	3076	André Bauler	84	Grippe aviaire au Luxembourg	3096	Luc Emering, André Bauler	93
Allongement de la durée de validité des passeports luxembourgeois	3077	Nancy Arendt	84	Initiative européenne sur les retours vers l'Afghanistan	3097	Liz Braz, Yves Cruchten, Paulette Lenert	93
Bilan du dispositif Upbooking pour les manuels scolaires d'occasion	3078	Ben Polidori	84				